

MIĘDZYSZKOLNA LIGA PRZEDMIOTOWA

MUZYKA

I. Instrumenty muzyczne i głos ludzki

1. podział na grupy i podgrupy
2. rozpoznawanie ze słuchu: gitara, harfa, kontrabas, skrzypce, wiolonczela, trąbka, puzon, saksofon, tuba, klarnet, obój, werbel, klawesyn, ksylofon, wibrafon.
3. rozpoznawanie ze słuchu rodzajów głosu ludzkiego: sopran, mezzosopran, alt, tenor, baryton, bas, chór żeński, chór męski, chór mieszany.

II. Zasady muzyki i ogólne wiadomości o muzyce

1. Elementy utworu muzycznego: metrum, dynamika, artykulacja, agogika, kolorystyka.
2. Pojęcia do wyjaśnienia: system dur-moll, akord, konsonans, dysonans, trójdźwięk, gama, tonacja, monofonia, polifonia, homofonia, duet, kwintet, oktet, znaki chromatyczne, synkopa, opus (w kontekście muzycznym), filharmonia, teatr muzyczny, etnografia.
3. Formy i gatunki muzyczne do wyjaśnienia: opera, operetka, oratorium, balet, musical, wodewil, aria, recytatyw, pieśń, piosenka, symfonia, suita, impresjonizm, jazz, rock, pop, techno, rock'n'roll.

III. Historia muzyki

1. Podstawowe epoki (czas trwania i cechy charakterystyczne epoki):
Starożytność, Średniowiecze, Renesans, Barok, Klasycyzm, Romantyzm, Muzyka Współczesna.
2. Główni przedstawiciele epok w historii muzyki (np. okres życia, narodowość, najwybitniejsze dzieła, ogólna wiedza):
  - Starożytność (wpływ muzyki pierwotnej na rozwój muzyki)
  - Średniowiecze (muzyka religijna - chorał gregoriański, muzyka świecka – Trubadurzy, Truwerzy, Minnesingerzy, Meistersingerzy)
  - Renesans (Orlando di Lasso, Giovanni Pierluigi da Palestrina, Wacław z Szamotuł, Mikołaj Gomółka, Kapela Rorantystów)
  - Barok (Jan Sebastian Bach, Georg Friedrich Händel, Grzegorz Gerwazy Gorczycki, Bartłomiej Pękiel)
  - Klasycyzm (Wolfgang Amadeusz Mozart, Josef Haydn, Ludwig van Beethoven, Michał Kleofas Ogiński, Wojciech Żywny)
  - Romantyzm (wybitni przedstawiciele szkół narodowych – Polska: Fryderyk Chopin, Stanisław Moniuszko; Rosja: Modest Musorgski, Piotr Czajkowski,

Czechy: Bedřich Smetana, Antonin Dvořák; Węgry: Franciszek Liszt, Bela Bartok; Norwegia: Edward Grieg; Niemcy: Carl Maria von Weber, Richard Wagner); etnografia – Oskar Kolberg;

- Muzyka Współczesna (Arnold Schönberg, Bogusław Schaeffer, Karol Szymanowski, Krzysztof Penderecki, Wojciech Kilar)

IV. Utwory do rozpoznania (kompozytor i tytuł)

1. Bogurodzica
2. Feliks Nowowiejski – Rota
3. Wincenty z Kielczy – Gaude Mater Polonia
4. Breve Regnum – Pieśń żaków krakowskich
5. Antonio Vivaldi – Cztery pory roku (pierwsze cztery części czterech koncertów)
6. Jan Sebastian Bach
  - Toccata i fuga d-moll
  - Aria na strunie G
  - Preludium C-dur, BWV 846
7. Georg Friedrich Händel
  - Alleluja z Oratorium „Mesjasz”
  - Aria Lascia ch’io Pianga z Opery „Rinaldo”
8. Wolfgang Amadeusz Mozart
  - Aria Królowej Nocy z opery „Czarodziejski flet”
  - cz. I – Eine kleine Nachtmusik
  - Lacrimosa z „Requiem”
9. Ludwig van Beethoven
  - cz. I – Symfonia V c-moll, op. 67
  - cz. IV – Symfonia IX d-moll, op. 125
  - „Sonata Księżycowa” cis-moll, op.27
10. Fryderyk Chopin
  - Etiuda „rewolucyjna” c-moll, op. 10 nr 12
  - Pieśń „Życzenie” G-dur, op. 74 nr 1
  - Preludium „deszczowe” Des-dur, op. 28 nr 15
  - cz. II (Larghetto - Romance) – Koncert fortepianowy e-moll, op. 11
11. Stanisław Moniuszko
  - Pieśń „Prząśniczka”
  - Mazur z opery „Halka”
  - Aria Skołuby „Ten zegar stary...” z III aktu Opery „Straszny Dwór”
  - Aria Jontka „Szumią jodły...” z IV aktu Opery „Halka”
12. Piotr Czajkowski
  - Walc kwiatów z baletu „Dziadek do orzechów”
  - Motyw Odetty z baletu „Jezioro Łabędzie”

13. Dmitrij Szostakowicz - Walc nr 2
14. Mikołaj Rimski – Korsakow Lot trzmiela
15. Edward Grieg „Poranek” z Suity Peer Gynt, op. 46
16. Maurice Ravel Bolero
17. Andrew Lloyd Weber - *Memory* z musicalu „Koty”
18. Janusz Stokłosa - *Wieża Babel* z musicalu „Metro”
19. Jim Jacobs - *Summer Nights* z musicalu „Grease”

V. Tańce (rozpoznawanie)

1. Polskie tańce narodowe (polonez, oberek, krakowiak, kujawiak, mazur)
2. Tańce świata (walc – wiedeński, angielski, francuski; samba; marsz; tarantella; czardasz; polka; tango; rumba; rock and roll; flamenco)